

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 18.10.2017
COM(2017) 610 final

**KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW,
LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-
KUMITAT TAR-REĠJUNI**

**Pjan ta' Azzjoni ghat-titjib tal-istat ta' thejjija kontra riskji ta' sigurtà kimiċi, bijoloġiċi,
radjoloġiċi u nukleari**

DAHLA: KIF QIEGHDA TEVOLVI T-THEDDIDA

Bhalissa l-UE ghandha ma' wiċċha firxa ta' theddidiet terroristiċi u attakki ta' natura vjolenti, kemm minn gruppi magħqudin f'networks kif ukoll minn persuni li jaġixxu waħedhom. Kemm il-gruppi terroristiċi kif ukoll l-individwi radikalizzati raw kif għamlu biex iwettqu attakki li jhallu ħafna vittmi fl-UE, bil-għan li jimmassimizzaw kemm l-għadd ta' vittmi kif ukoll l-impatt psikoloġiku u ekonomiku fuq is-soċjetà.

L-organizzazzjonijiet terroristiċi ma użawx agenti kimiċi, bijoloġiċi, radjoloġiċi u nukleari (*chemical, biological, radiological and nuclear* - CBRN) fl-Ewropa. Madankollu, jeżistu indikazzjonijiet kredibbli li jindikaw li l-gruppi terroristiċi jista' jkun li għandhom l-intenzjoni li jakkwistaw materjali jew armamenti CBRN u li qegħdin jiżviluppaw l-għarfien u l-kapaċità biex jużawhom.¹ Daesh użat armi kimiċi fis-Sirja u fl-Iraq u skont l-evalwazzjonijiet li saru, hija għandha l-hila² li tipproduċi u tuża dawn l-armamenti. Incidenti iżgħar urew li Daesh għandha interess fl-innovazzjoni u fl-iżvilupp ta' armamenti bijoloġiċi u radjoloġiċi.³ Ta' min wiehed jinnota li filwaqt li t-terminu CBRN jintuża matul dan id-dokument, il-probabbiltà li jkun hemm attakk nukleari minn xi attur mhux Statali titqies bħala iżgħar minn dik ta' attakki kimiċi, bijoloġiċi jew radjoloġiċi.

Dan irid jiġi kkunsidrat fl-isfond tal-iżviluppi teknoloġiċi li jistgħu jiġu sfruttati mit-terroristi għal skopijiet malizzjużi. Daesh użat sistema tal-ajru mingħajr bdot abbord (*unmanned aerial systems* - UAS), kemm għas-sorveljanza u l-kontroll kif ukoll biex jitwettqu attakki bl-isplussivi.⁴

Il-potenzjal ta' attakki CBRN jidher b'mod prominenti fil-propaganda tat-terroristi, bil-medja Jihadista tesprimi l-intenzjoni li twettaq attakki CBRN u xxerred – fuq diversi pjattaformi tal-medja soċjali – tattiċi possibbli rigward attakki u miri.⁵ It-theddid ta' CBRN ġie rikonoxxut mill-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti⁶, li esprima tħassib dwar ir-riskju dejjem jevolvi tal-proliferazzjoni, inkluż l-użu minn atturi mhux Statali.

Minn dan toħroġ l-importanza li l-Unjoni Ewropea ttejjeb ir-reżiljenza tagħha u tkabbar l-istat ta' thejjija tagħha biex tkun tista' taffaċċja t-theddid CBRN fis-snin li ġejjin.

IL-HTIEĠA TA' KOOPERAZZJONI AKBAR FI HDAN L-UE

Dan it-theddid li qiegħed jevolvi jirrekjedi harsa lejn il-vulnerabbiltajiet u lejn is-sistemi ta' difiża tagħna kontra attakki terroristiċi possibbli li jkunu jinvolvu materjal CBRN. It-theddid

1 Europol, rapport dwar is-sitwazzjoni fejn jidhol it-terroriżmu u x-xejriet (TE-SAT) 2017, p. 16, li jinsab hawn: www.europol.europa.eu/sites/default/files/documents/tesat2017.pdf. Ara wkoll id-dikjarazzjonijiet mid-Direttur-Ġenerali tal-OPCW: www.globaltimes.cn/content/1044644.shtml.

2 Interpol – Evalwazzjoni tal-theddid minn armamenti kimiċi tal-ISIL barra mis-Sirja u l-Iraq, is-7 ta' Frar 2017.

3 Fl-2016, fil-Marokk ġiet interċettata ċellola ta' Daesh li kienet qiegħda thejji attakk permezz ta' arma bijoloġika rudimentali. Interpol - it-Theddid u l-Incidenti Bijoloġiċi jipprezentaw theddida dejjem tikber għall-Infrastruttura Kritika u s-Saħħa Pubblika; L-24 ta' Ottubru 2016. Barra min dan, instab li uffiċjal nukleari anzjan fl-Ewropa kien jinsab taħt sorveljanza minn terroristi marbuta mal-attakki f'Parigi u Brussell. Europol, TE-SAT 2016; Paġna 14. Secrétariat général de la défense et de la sécurité nationale (France), Chocs futurs - Etude prospective à l'horizon 2030, Mejju 2017, p.88: <http://www.sgdsn.gouv.fr/>

4 It-theddid ta' attakki terroristiċi bl-użu tal-UAS qiegħed jiġi indirizzat mill-Pjan ta' Azzjoni għat-titjib tal-protezzjoni tal-ispażji pubbliċi – COM(2017)xxx.

5 Europol, TE-SAT 2017; Paġna 16.

6 Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti, S/RES/2325 (2016), l-14 ta' Diċembru 2016.

CBRN sa issa jitqies bhala ta' probabbiltà limitata, iżda b'riskji ta' impatt qawwi. Anki fuq skala żghira, attack CBRN jista' jhalli impatt konsiderevoli fuq is-soċjetajiet u l-ekonomiji li kontra tagħhom ikun intuża, bir-riżultat li jkun hemm tharbit sinifikanti u għat-tul, biża' mifruq u incertezza. Kemm il-kosti umani kif ukoll dawk finanzjarji assoċjati ma' attacki, li jkunu jinvolvu pereżempju xi mezz ta' tixrid radjuattiv (magħruf ukoll bhala "bomba maħmuġa")⁷ jew xi attack bl-antraks bl-użu ta' sistemi tal-ajru mingħajr bdot abbord, jistgħu jkunu kbar hafna.

It-tishih tar-reżiljenza kontra t-theddid CBRN f'termini ta' prevenzjoni, thejjija u reazzjoni, jinhtieg investimenti sinifikanti min-naha tal-Istati Membri. Dan għalhekk jitlob kooperazzjoni eqreb fil-livell tal-UE bl-intenzjoni li jittiehdu lezzjonijiet wiehed mill-iehor, jingabru l-għarfien espert kif ukoll l-assi u li jiġu sfruttati s-sinergiji lil hinn mill-fruntieri nazzjonali. Il-valutazzjoni komprensiva tal-Politika tas-Sigurtà tal-UE⁸ tindika li hemm il-htieġa li tikber il-kooperazzjoni fil-livell tal-UE, abbażi ta' fehim aħjar tat-theddida CBRN u li jingabru r-riżorsi bil-ħsieb li jinkiseb stat ta' thejjija aħjar għal xi attacki CBRN possibbli.

Id-Direttiva għall-Ġlieda kontra t-Terroriżmu⁹ tinkludi għall-ewwel darba dispożizzjonijiet dwar il-linji kollha ta' terroriżmu CBRN. Hija timponi obbligi fuq l-Istati Membri fil-każ tar-reazzjoni għal xi attack terroristiku, inkluż obbligu li tinghata assistenza medika lill-vittmi kollha. L-inizjattivi proposti f'din il-Komunikazzjoni se jkunu ta' għajjnuna lill-Istati Membri biex jissodisfaw l-obbligi tagħhom li jassistu l-vittmi fil-każ ta' attack li jkun sar b'materjal CBRN.

Dan il-Pjan ta' Azzjoni għandu l-għan li jkabbar il-kooperazzjoni Ewropea biex tissaħħaħ is-sigurtà fejn jidhlu CBRN b'attenzjoni fuq il-prevenzjoni, it-thejjija kontra t-theddid u l-attacki terroristiċi CBRN, u r-reazzjoni għalihom. L-azzjonijiet li qeghdin jiġu mfissra f'din il-Komunikazzjoni se jkunu ta' sostenn għall-Istati Membri biex jiproteġu ċ-ċittadini u l-infrastrutturi. Hafna mill-azzjonijiet proposti jsegwu approċċ ta' protezzjoni mir-riskji kollha, u se jkunu wkoll ta' kontribut għat-titjib tal-istat ta' thejjija f'każ ta' xi incident CBRN fuq skala kbira, li ma jkunx marbut mat-terroriżmu.

ŻVILUPPI FUQ IL-PJAN TA' AZZJONI CBRN 2010-2015

Dan il-Pjan ta' Azzjoni jkompli fejn halliet il-ħidma mnedija fl-UE bil-Pjan ta' Azzjoni CBRN għas-snin 2010-2015.¹⁰ Huwa jindirizza l-lakuni identifikati fl-implimentazzjoni tiegħu u jieħu f'kunsiderazzjoni t-theddid li qieghed jitfaċċa. Fil-livell tal-UE, il-Pjan ta' Azzjoni 2010-2015 wassal għal fehim aħjar tat-theddida, kondivizjoni akbar tal-informazzjoni (l-iżvilupp ta' Glossarju CBRN-E u l-inkluzjoni ta' incidenti CBRN fis-Sistema Ewropea ta' Data dwar il-Bombi), u kisbiet għal ma hu l-iżvilupp ta' infrastruttura ta' taħriġ tal-UE (iċ-Ċentru Ewropea ta' Taħriġ dwar is-Sigurtà Nukleari –EUSECTRA). Fil-qasam bijoloġiku kien hemm ukoll żvilupp legiżlattiv importanti bl-adozzjoni tad-Deċizzjoni 1082/2013/UE

7 Ara pereżempju von Winterfeldt, Detlof u Rosoff, Heather, "A Risk and Economic Analysis of Dirty Bomb Attacks on the Ports of Los Angeles and Long Beach" (2007). Published Articles & Papers. Paper 39. http://research.create.usc.edu/published_papers/39. L-awturi eżaminaw il-konsegwenzi ta' attack b'bomba maħmuġa fuq il-port ta' Los Angeles. Apparti mill-kosti ta' dekontaminazzjoni, pereżempju l-impatt tal-gheluq tal-port u tan-negożju marbut miegħu ikunu jiswew sa EUR 100 biljun. <https://pdfs.semanticscholar.org/5cc0/3b4436d06165aac72041315c824fbef44d5b.pdf>.

8 COM(2017) 407, SWD(2017) 278 finali. 26.7.2017.

9 ĠU L88 tal-31/3/2017, p. 6.

10 Il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, dokument 15505/1/09 REV 1, adottat f'Diċembru 2009 mill-Kunsill, bl-għan li tissaħħaħ is-sigurtà CBRN madwar l-UE.

dwar theddid transkonfinali serju għas-saħha, li tistabbilixxi dispozizzjonijiet għat-tishih tal-istat ta' thejjija u tal-ippjanar tar-reazzjonijiet fl-UE.

L-Istati Membri li ġew ikkonsultati rigward l-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni 2010-2015 rappurtaw għad kbir ta' attivitajiet li saru fil-livell nazzjonali, inkluż taħriġ u eżerċizzji. Huma rappurtaw ukoll li kien hemm xi diffikultajiet fl-iżgurar tal-koordinazzjoni bejn l-atturi differenti. Il-partijiet involuti pereżempju saħqu dwar il-htieġa li jkun hemm għarfien aktar profund tar-riskji CBRN, li tingieb 'il quddiem il-kooperazzjoni transsettorjali u li jsir aktar investiment fit-taħriġ u fl-eżerċizzji.¹¹ L-għoti ta' taħriġ u eżerċizzji transfruntiera/transsettorjali – li idealment jiġi organizzat b'mod strutturat u li jkun isegwi kriterji li dwarhom ikun intlaħaq qbil minn qabel – ġie identifikat bħala wiehed mill-oqsma fejn l-UE tista' tkun ta' valur miżjud. L-Istati Membri indikaw ukoll li kien hemm żvilupp insuffiċjenti fejn jidhol l-iskambju ta' informazzjoni dwar incidenti, theddid, apparat u teknoloġiji CBRN, Huma saħqu wkoll dwar il-htieġa li tiġi żviluppata l-kooperazzjoni mal-ishab l-oħra li ma humiex koperti mill-Pjan ta' Azzjoni CBRN preċedenti, bħal ma huma l-militar u pajjiżi terzi kruċjali.

IT-TFASSIL TA' APPROĊĊ AKTAR IFFUKAT U KKOORDINAT

Fuq il-bażi ta' dawn il-kisbiet, dan il-Pjan ta' Azzjoni jiehu approċċ immirat, f'konformità mal-Aġenda CBRN-E tal-UE tal-2012, li fiha l-Kunsill talab lill-Kummissjoni tiżviluppa politika aktar iffukata, li tindirizza għadd magħżul ta' priyoritajiet kruċjali b'valur miżjud ċar tal-UE, flimkien ma' riżultati tangibbli.

Il-Pjan ta' Azzjoni jipprovdi opportunità għall-Istati Membri biex isahhu l-kapaċità ta' thejjija tagħhom kontra t-theddid li qiegħed jevolvi permezz tal-parteeipazzjoni volontarja f'serje ta' inizjattivi proposti taħt il-Pjan ta' Azzjoni.

Dan il-Pjan ta' Azzjoni għandu l-għerq tiegħu fit-twemmin sod li l-hidma rigward ir-riskji CBRN tirrekjedi approċċ orizzontali, li jkopri diversi oqsma u atturi bħal ma huma dawk tal-infurzar tal-liġi, il-ġestjoni ta' emerġenza, il-protezzjoni tal-infrastruttura kritika u tal-ispazji pubbliċi, is-saħha pubblika u s-settur privat. Xi azzjonijiet minn dawk proposti se jikkontribwixxu wkoll għal aktar reziljenza fl-infrastrutturi kritiċi fl-UE, speċjalment għal dak li għandu x'jaqsam mal-impjanti nukleari u l-faċilitajiet kimiċi.

Hemm ukoll htieġa ċara li jiżdiedu l-azzjonijiet ta' sigurtà interna-esterna, bi sforzi ffukati b'mod partikolari permezz tal-inizjattiva tal-UE dwar iċ-Ċentri ta' Eċċellenza CBRN. Waħda mill-prioritajiet kruċjali se tkun dik li s-sigurtà tal-fruntieri u l-kapaċità tad-detezzjoni tiġi żgurata kontra d-dhul illeċtu ta' materjal CBRN. L-uffiċjali tad-dwana għandhom rwol kruċjali li jiżguraw is-sigurtà tal-fruntiera esterna u dik tal-katina ta' provvista. L-adattament tas-sistemi ta' informazzjoni dwar il-merkanzija huwa essenzjali għat-tishih tal-monitoraġġ u tal-kontrolli, ibbażati fuq ir-riskju, tal-katini internazzjonali ta' provvista, sabiex jiġi żgurat li l-materjal CBRN ma jidholx b'mod illeċtu fl-UE. Huma meħtieġa wkoll miżuri għat-tishih tal-kontrolli fil-kummerċ ta' materjal b'użu doppju fil-mument tal-esportazzjoni. Il-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni mal-ishab strateġiċi u reġjonali tal-UE huma essenzjali, u se jkun hemm tiftix għal sinerġiji mal-partijiet interessati kollha rilevanti, inkluż atturi militari, l-Aġenzija Ewropea għad-Difiza u n-NATO, kif ukoll is-settur privat.

Għalhekk il-Pjan ta' Azzjoni jsejwi l-erba' objettivi li ġejjin:

11 Bħala parti minn din l-analiżi, l-Istati Membri ġew mitluba jwieġbu mistoqsijiet speċifiċi rigward l-oqsma futuri ta' prijorità għall-kooperazzjoni.

- (1) It-tnaqqis tal-aċċessibbiltà għal materjali CBRN,
- (2) L-iżgurar ta' stat ta' thejjija aktar robust fil-każ ta' inċidenti ta' sigurtà CBRN, u biex ikun hemm reazzjoni għalihom,
- (3) Il-bini ta' rabtiet interni-esterni aktar qawwija fis-sigurtà CBRN ma' shab kruċjali reġjonali u internazzjonali tal-UE, kif ukoll
- (4) Li jittejjeb l-għarfien dwar ir-riskji CBRN.

Permezz ta' hidma fuq dawn il-pilastri, l-UE tista' tipprovdi qafas aktar robust għat-tnaqqis tat-theddida ta' attakki CBRN, it-tisħih ta' miżuri ta' sigurtà, iż-żieda fir-reżiljenza u t-thejjija għal reazzjoni effettiva fil-każ ta' attakk.

L-azzjonijiet proposti se jkunu sostnuti bil-mobilizzazzjoni tal-iffinanzjar taħt l-istrumenti eżistenti differenti tal-Kummissjoni, inkluż Orizzont 2020, l-ISF Police u l-Mekkaniżmu tal-Unjoni għall-Protezzjoni Ċivili (UCPM) jew il-firxa wiesgħa ta' strumenti esterni ta' ffinanzjar (pereż l-Istrument tal-Kooperazzjoni għall-Iżvilupp, l-Istrument Ewropew tal-Viċinat, l-Istrument li jikkontribwixxi għall-Istabbiltà u l-Paċi).

OBJETTIV 1: TITNAQQAS L-AĊĊESSIBILTÀ GĦAL MATERJALI CBRN

Il-hila tat-terroristi li jwettqu attakki CBRN tiddependi fuq l-aċċessibbiltà ta' agenti, sustanzi u materjali meħtieġa biex jinbnew armamenti CBRN. Bhal ma sar fil-każ tal-hidma dwar l-isplussivi u l-armamenti tan-nar, huwa meħtieġ li l-UE tikkontrolla aħjar l-aċċess għall-materjali CBRN ta' riskju għoli u li tiġi ottimizzata l-hila tagħna li niskopru tali materjali fl-aktar stadju bikri possibbli, u li jiġi ristrett jew ikkontrollat l-aċċess. Trid tiġi indirizzata wkoll il-kwistjoni sinifikanti ta' theddid minn ġewwa għall-infrastruttura u l-faċilitajiet kritiċi li jkollhom materjali CBRN Barra minn dan, teżisti htieġa ċara, rikonoxxuta mill-Istati Membri tal-UE, li għandu jkompli jittejjeb l-iskambju ta' informazzjoni dwar il-materjali CBRN, inkluż dwar theddid u inċidenti ta' sigurtà bhal ma hu s-serq jew it-traffikar tagħhom. Dan jista' jinkiseb billi jiġi massimizzat l-użu ta' sistemi eżistenti ta' skambju ta' għodod u informazzjoni.

Il-Kummissjoni għalhekk qieghda tifrex l-azzjonijiet ta' prijorità li ġejjin li għandhom jittiehdu f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri u ma' partijiet involuti oħra.

Impenn		Azzjoni	Meta titwettaq u l-perjodu
1.1	Jiġi ottimizzat l-iskambju ta' informazzjoni dwar is-	L-Istati Membri għandhom jinkludu b'mod aktar sistematiku informazzjoni teknika dwar l-armamenti u l-inċidenti CBRN fis-Sistema Ewropea ta' Data dwar il-Bombi (EBDS) ¹² , li hija ġestita mill-Europol. Jenhtieġ li tingħata	Il-Europol għandha tibgħat rapport regolari lill-Grupp Konsultattiv dwar is-Sigurtà CBRN tal-

12 Is-Sistema Ewropea ta' Data dwar il-Bombi (EBDS) hija pjattaforma tal-IT li tippermetti lill-Istati Membri li jikkondividu informazzjoni u intelligence f'waqthom u rilevanti dwar l-isplussivi u materjali CBRN u dwar inċidenti relatati. Peress li tirkjedi livell oġhla ta' konnessjoni sikura, il-Europol holoq Pjattaforma tal-Europol għall-Esperti kumplimentari, ibbażata onlajn, li fiha l-utenti jkunu jistgħu jinteraġixxu u jikkollaboraw ma' xulxin permezz ta' komunitajiet virtwali.

	CBRN	kunsiderazzjoni lill-fattibbiltà li tiġi stabbilita sistema ta' rappurtar li tkun tirrifletti dak li jeżisti fil-qasam tal-prekursuri tal-esplussivi. Użu aħjar ta' għodod oħra għall-kondiviżjoni tal-informazzjoni bħal ma hija l-Bażi tad-Data dwar l-Inċidenti u t-Traffikar¹³ tal-IAEA¹⁴. Jiġu esplorati rabtiet ma' sistemi oħra ta' informazzjoni – bħal ma huma DUeS, is-Sistema Elettronika għal Ogġetti b'Użu Doppju¹⁵ ma' informazzjoni dwar ogġetti u persuni li jkunu suspettati li jagħmlu kummerċ "dannuż".	UE dwar l-użu tal-EBDS (mill-2018 'il quddiem). Il-Kummissjoni għandha taħdem flimkien ma' Stati Membri tal-UE biex ittejjeb l-iskambju tal-informazzjoni permezz tal-EBDS. Il-Europol għandha tagħmel inventarju tas-sistemi ta' informazzjoni, tal-htigijiet u tan-nuqqasijiet possibbli fejn jidhol l-iskambju ta' informazzjoni sa nofs is-sena 2018.
1.2	Jissahħu l-kontrolli doganali abbażi tar-riskju sabiex jiġu interċettati materjali CBRN perikolużi fil-fruntiera.	Tittejjeb l-informazzjoni dwar il-merkanzija kummerċjali u jitjiebu l-kapaċitajiet ta' detezzjoni tad-dwana f'kooperazzjoni ma' aġenziji oħra għall-monitoraġġ ta' katini ta' provvista internazzjonali sabiex jiġi skopert u kkontrollat id-dhul illeċitu ta' materjali CBRN. Jitqajjem għarfien dwar it-theddida CBRN fost l-uffiċjali tad-dwana u tal-infurzar tal-liġi, jitjiebu l-kooperazzjoni bejn l-aġenziji u l-iskambjar tal-informazzjoni bejn il-klijenti u awtoritajiet oħra, f'konformità mal-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni tal-UE għall-ġestjoni tar-riskji doganali (COM (2014) 527)	Ftehim mal-Istati Membri (nofs l-2018) biex jiġi stabbilit repożitorju ta' informazzjoni dwar il-merkanzija. Grupp ta' Proġett dwar it-Teknoloġija ta' Detezzjoni Doganali sabiex jespjora l-kapaċitajiet ta' detezzjoni ta' materjali bijoloġiċi u kimiċi fil-katini internazzjonali ta' provvista. Rapport sa nofs l-

13 Il-Bażi tad-Data dwar l-Inċidenti u t-Traffikar (*Incident and Trafficking Database - ITDB*) hija s-sistema ta' informazzjoni tal-IAEA dwar inċidenti ta' traffikar illeċitu u attivitajiet u avvenimenti oħra mhux awtorizzati li jkunu jinvolvu materjal nukleari u materjal radjuattiv iehor lil hinn mill-kontroll regolatorju.

14 L-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika.

15 Is-Sistema Elettronika għal Ogġetti b'Użu Doppju (*Dual-use e-System - DUeS*) hija sistema elettronika sikura ospitata mill-Kummissjoni għall-iskambju ta' informazzjoni fost l-Istati Membri. Ilha topera bis-siġh sa mill-2012 u għandha l-għan li ttejjeb l-iskambju ta' aħdijiet ta' ogġetti b'użu doppju bejn l-Istati Membri tal-UE. L-informazzjoni prinċipali pproċessata tkopri d-deskrizzjoni tal-prodotti taħt aħda u l-partijiet involuti fiċ-ċaħdijiet bħal ma huma l-Istati Membri, l-esportatur, il-medjatur, min jirċievi l-kunsinna, u l-utenti finali.

			2018 Estensjoni tat-taħriġ radjoloġiku/nukleari għas-servizzi tal-infurzar tal-liġi, l-uffiċjali doganali u agenti oħra li jkollhom kuntatt dirett fil-faċilità ta' taħriġ EUSECTRA ¹⁶
1.3	It-tishih tal-kontrolli tal-esportazzjoni tal-UE	Prevenzjoni li atturi esterni (statali jew mhux statali) jkollhom aċċess għal oġġetti b'użu doppju / CBRN permezz tal-kummerċ	Aġġornament tal-listi tal-UE ta' materjali ta' riskju għoli ta' CBRN fl-2018 u li jiġi evalwat l-ambitu u n-natura tal-interazzjonijiet tekniċi bejn oġġetti "CBRN" u dawb b'"użu doppju"
1.4	Jiġi indirizzat it-theddid minn ġewwa	Jiġu skambjati l-aħjar prassi fejn jidhlu l-kontroll u l-verifiki ta' sfond f'faċilitajiet li jkunu qeghdin iżommu għandhom materjal CBRN, bħal ma huma l-laboratorji bijoloġiċi jew il-faċilitajiet nukleari.	Skedar tal-prassi ta' kontroll eżistenti li għandu jitlesta sa tmiem l-2017.

OBJETTIV 2: L-IŻGURAR TA' STAT TA' THEJJIJA AKTAR QAWWI FIL-KAŻ TA' INĊIDENTI TA' SIGURTÀ CBRN, U BIEX IKUN HEMM REAZZJONI GHALIOM

L-istat ta' thejjiya operattiv huwa kruċjali sabiex jittaffa b'mod effettiv l-impatt ta' attakk jew inċident CBRN. Meta titqies in-natura transfruntiera u transnazzjonali tat-theddida CBRN, il-kooperazzjoni tal-UE tista' tagħti valur miżjud billi tinkoraġġixxi l-attivitajiet ta' bini ta' kapacitajiet fl-UE, bħal ma hi l-kooperazzjoni transfruntiera fit-taħriġ, l-eżerċizzji u r-reażzjoni, l-iffaċilitar tal-assistenza reċiproka, l-għoti ta' ggwidar, il-promozzjoni ta' standards minimi madwar l-Unjoni u, fejn ikun hemm bżonn, iffinanzjar għal proġetti transnazzjonali f'dan il-qasam.

Il-Kummissjoni diġà organizzat għadd kbir ta' sessjonijiet u eżerċizzji ta' taħriġ fil-livell tal-UE b'attenzjoni fuq il-kooperazzjoni transsettorjali fil-każ ta' attakki CBRN. Pereżempju, l-eżerċizzju ARETE tal-2014 iffoka fuq il-kooperazzjoni bejn is-servizzi tal-infurzar tal-liġi u tal-protezzjoni ċivili fil-każ ta' sitwazzjoni kumplessa li tkun tinvolvi sustanzi kimiċi u

16 Iċ-Ċentru Ewropew ta' Taħriġ dwar is-Sigurtà Nukleari gie stabbilit biex jiġi indirizzati preokkupazzjonijiet rigward is-serq ta' materjal radjuattiv li jista' jiġi assoċjat mal-kriminalità u ma' atti ta' terrorizmu. Huwa jipprovdi taħriġ dirett bl-użu ta' materjal nukleari ta' veru lil uffiċjali li jkollhom kuntatt dirett, lil uffiċjali tat-taħriġ u lil esperti oħra f'dan il-qasam. Iċ-ċentru jinsab fiċ-Ċentru ta' Riċerka Kongunt ta' Kummissjoni Ewropea f'Karlsruhe u f'Ispra.

terroriżmu, inkluż it-teħid ta' ostaġġi. Barra minn dan, il-Kummissjoni ffinanzjat sensiela ta' korsijiet ta' taħriġ organizzat f'kooperazzjoni mal-awtoritajiet tal-Istati Membri fejn tidhol ir-reazzjoni transsettorjali għal attakk radjoloġiku permezz ta' "bomba mahmuġa". Dawn l-inizjattivi kienu kkumplementati b'eżerċizzji organizzati fil-qasam tal-protezzjoni ċivili u b'taħriġ organizzat mill-Europol u CEPOL.

Azzjonijiet oħra li jittiehdu jkomplu jibnu fuq dawn l-esperjenzi u jressqu lejn xulxin id-diversi inizjattivi ta' thejjiġa u ta' reazzjoni fi programm koerenti, b'mod li jiġu massimizzati l-opportunitajiet ta' taħriġ u ta' eżerċizzju għall-Istati Membri u titjeb il-konsistenza fl-approċċi tal-Istati Membri.

Se jiġu identifikati azzjonijiet addizzjonali li jiffaċilitaw il-kooperazzjoni bejn diversi aġenziji wara l-workshop tal-UE dwar il-kooperazzjoni ta' dawk li jagħtu l-ewwel reazzjoni fuq ix-xena ta' diżastru wara attakki terroristici, li sar f'Ottubru 2017. Fil-każ ta' incident CBRN maġġuri, ir-reazzjoni tkun tirrekjedi l-involvement ta' għadd ta' partijiet interessati, inkluż atturi privati, pereż. meta jkun irid jiġi żgurat li jkun hemm disponibbli kontromiżuri mediċi.

Il-Kummissjoni għalhekk qieghda tifrex l-azzjonijiet ta' prijarità li ġejjin li għandhom jittiehdu f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri u ma' partijiet involuti oħra.

Impenn		Azzjoni	Meta titwettagħ u l-perjodu
2.1	Jissahħaħ l-istat ta' thejjiġa u ta' reazzjoni tal-UE fejn jidhol CBRN permezz ta' taħriġ u eżerċizzji transsettorjali	F'kooperazzjoni mal-Istati Membri, il-Kummissjoni se ssahħaħ it-taħriġ u l-eżerċizzji għal dawk li jipprovdu l-ewwel reazzjoni li jkunu ġejjin mill-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi, tal-protezzjoni ċivili, tal-istrutturi tas-saħħa u, fejn relevanti, tal-fruntieri u tad-dwana, kif ukoll għall-ishab militari. It-taħriġ u l-eżerċizzji se jsiru permezz ta' strumenti finanzjarji u għodda operattivi eżistenti, b'mod partikolari l-Mekkaniżmu tal-Unjoni għall-Protezzjoni Ċivili, is-CEPOL u l-ISF-Police. L-iżvilupp ta' kurrikulu komuni tal-UE għat-taħriġ CBRN se jiġi promoss f'kooperazzjoni mill-qrib ma' esperti mill-Istati Membri.	Skedar tal-attivitajiet ta' taħriġ tal-UE eżistenti sa Jannar 2018 Il-Grupp Konsultattiv tal-UE għandu jqis il-htigijiet addizzjonali sa Q2 2018. Il-prezentazzjoni ta' taħriġ u eżerċizzji godda fi Q4 2018 Isiru eżerċizzji ulterjuri fil-livell tal-UE (li jkunu simili għall-eżerċizzju ARETE fl-2014) fl-2019
2.2	Tissahħaħ il-kapaċità ta' reazzjoni wara incidenti CBRN taħt il-mekkaniżmu tal-protezzjoni ċivili tal-UE	Sabiex jipprovdu sostenn aħjar lill-Istati Membri fil-każ ta' incident CBRN maġġuri, l-Istati Membri u l-Kummissjoni se jkomplu t-tishih tal-Kapaċità Ewropea għal Reazzjoni f'każ ta' Emergenza (EERC) tal-UCPM, inkluż il-Korp Mediku tal-UE. L-Istati Membri jiġu inkoraġġati jkomplu jimpenjaw kapaċitajiet ta' CBRN godda għall-EERC. Jingħata sostenn lill-Istati Membri fil-proċess ta' registrar u ċċertifikar ta' moduli u kapaċitajiet oħra CBRN fi hdan l-EERC.	Jiġu eżaminati l-lakuni fil-qasam tar-reazzjoni għal diżastri CBRN fl-2018. Għotjiet finanzjarji ta' adattament għar-registrazzjoni/iċ-ċertifikazzjoni tal-moduli Eżerċizzji ta'

		Jiġu eżaminati l-finijiet inizjali fejn tidhol kapaċità fil-qasam ta' diżastri CBRN. Jiġi eżaminat l-istat ta' thejġija u r-reazzjoni transsettorjali fil-każ ta' pandemji.	simulazzjoni transsettorjali rigward l-ippjanar għall-kontinwità tan-negozju waqt xi pandemja (2018) Workshops dwar l-istat ta' thejġija u l-implimentazzjoni tar-Regolamenti Internazzjonali tas-Saħħa u dwar l-aħjar prassi rigward l-iskrinjar tad-dhul u l-hrug. Pjani għall-2017-2018.
2.3	Issir analizi tal-lakuni fejn tidhol id-detezzjoni ta' materjali CBRN	F'kooperazzjoni mill-qrib mal-Grupp Konsultattiv CBRN, il-Kummissjoni se teżamina sa liema livell l-apparat ta' detezzjoni eżistenti jista' jiżvela materjali CBRN. Ir-riżultati jservu ta' bażi għal attivitajiet tal-pul ta' detezzjoni u għall-ħidma dwar l-istandardizzazzjoni.	Rapport inizjali ta' analizi tal-lakuni, b'rakkomandazzjonijiet, sa Q3-2018
2.4	Jitjiebu t-twissija bikrija u r-reazzjoni kif ukoll isir skambju ta' informazzjoni rigward theddid serju transfruntier għas-saħħa ¹⁷	Tinħadem mill-ġdid is-Sistema ta' Twissija Bikrija u ta' Reazzjoni (<i>Early Warning and Response System</i> - EWRS) bl-intenzjoni li titjieb il-konozzenza tas-sitwazzjoni u l-ġestjoni tal-inċidenti fil-każ ta' theddid serju transfruntier għas-saħħa kif ukoll sabiex l-EWRS tintrabat ma' sistemi oħra ta' allert rapidu u ta' informazzjoni tal-UE.	Sa nofs l-2018 għandha titlesta pjattaforma ġdida
2.5	Jissahħah l-istat ta' thejġija tal-laboratorji fl-UE kontra theddid serju għas-saħħa transfruntier	Tiġi żgurata l-identifikazzjoni u l-karatterizzazzjoni rapida kif ukoll li jkun hemm mekkaniżmi ta' kondivizjoni rapida tal-kampjuni; Jiġi pprovdut sostenn għal Stati Membri anqas mghammra.	2015-2018 Implimentazzjoni mill-Istati Membri b'sostenn mill-Kummissjoni fil-qafas tal-Azzjoni Kongunta EMERGE ¹⁸ dwar

17 Kif definit fl-Artikolu 2 tad-Deċiżjoni 1082/2013/UE dwar theddid transkonfinali serju għas-saħħa: 1. theddid ta' oriġini bijoloġika (mard li jittiehed; rezistenza kontra l-mikrobi u infezzjonijiet assoċjati mal-kura tas-saħħa marbuta ma' mard li jittiehed (minn issa "kwistjonijiet speċjali tas-saħħa relatati"); bijotossini jew aġenti bijoloġiċi oħra dannużi mhux marbuta ma' mard li jittiehed; 2. theddid ta' oriġini kimika; 3. theddid ta' oriġini ambjentali; 4. theddid ta' oriġini mhux magħruf; 5. tvvenimenti li jistgħu jikkostitwixxu emerġenzi pubbliċi ta' saħħa li huma ta' preokkupazzjoni internazzjonali taħt l-IHR, sakemm ikun jaqgħu taħt wahda mill-kategoriji ta' theddidiet imfissra fil-punti (a) sa (d).

18 http://www.emerge.rki.eu/Emerge/EN/Home/Homepage_node.html.

			reazzjoni effiċjenti għal patoġeni perikolużi hafna u li qeghdin jiffaċċaw fil-livell tal-UE.
2.6	Jittejjeb l-istat ta' thejjija tal-Istati Membri fejn jidhol theddid transfruntier għas-saħħa	Jittejjeb l-istat ta' thejjija tal-Istati Membri fejn jidhol theddid transfruntier għas-saħħa permezz ta' akkwist kongunt ta' kontramizuri mediċi (abbazi tal-Artikolu 5 tas-Deċiżjoni 1082/2013/UE dwar theddid transkonfinali serju għas-saħħa). Jittejjeb l-istat ta' thejjija kif ukoll jittiehdu azzjonijiet fil-punti ta' aċċess (postijiet tal-qsim tal-fruntiera tal-ajru, tal-baħar u tal-art). L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jiżviluppaw viżjoni kondiviza fil-livell tal-UE dwar kif titjieb il-kopertura tal-vaċċini fl-UE, u jibdew azzjonijiet għat-tishih tal-provvista tal-vaċċini u l-ġestjoni tal-istokks, jittejbu l-interoperabbiltà u l-interazzjoni tas-sistemi ta' informazzjoni dwar l-immunizzazzjoni, titjieb il-fiduċja fil-vaċċini u tigi affrontata l-eżitazzjoni, kif ukoll tizdied l-effettività tar-riċerka u l-iżvilupp tal-vaċċini fil-livell tal-UE.	L-akkwist kongunt ta' vaċċini flimkien mal-Istati Membri kkonċernati; 2018 (għaddejjin it-thejjijiet) 2017-2020 (Azzjoni Kongunta qiegħda tithejja) 2017-2020 (Azzjoni Kongunta qiegħda tithejja)
2.7	Jitjiebu l-konnoxxenza, l-istat ta' thejjija u r-reazzjoni għall-bijoriskji, inkluż theddid li qiegħed jiffaċċa	Jissahħah l-għarfien transsettorjali dwar il-bijoriskji li jqumu minn rilaxxi aċċidentali jew volontarji li jseħhu waqt taħriġ, bhal ma hu l-kors organizzat b'mod kongunt bejn iċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (<i>European Centre for Disease Prevention and Control</i> - ECDC) u l-Europol dwar "<i>Taħriġ dwar l-għarfien u l-mitigazzjoni transsettorjali tal-bijoriskju</i>" għas-servizzi ta' emerġenzi li jolqtu lis-saħħa, l-infurzar tal-liġi u l-protezzjoni ċivili. Jingħata sostenn lill-Istati Membri fil-ġlieda tagħhom kontra l-bijoterroriżmu, inkluż l-elaborazzjoni ta' strateġiji nazzjonali dwar l-istat ta' thejjija nazzjonali għal kwistjonijiet ta' bijoterroriżmu permezz tal-iżvilupp – f'kollaborazzjoni ma' netwerk ta' esperti mill-Istati Membri – ta' manwal iffukat tal-UE dwar it-theddid mill-bijoterroriżmu. L-ECDC se tgħin lill-Istati Membri jqajmu għarfien u jiskambjaw l-aħjar prassi dwar il-	L-edizzjoni li jmiss tal-kors, f'Q2-2018 (jsir arrangament għal aktar sessjonijiet skont il-ħtieġa) L-iżvilupp ta' manwal sa Q3 2018 It-tqajjim ta' għarfien dwar ir-riskji marbuta mal-bijoteknoloġiji emergenti L-attività se tibda f'Q3 2017 u se tkompli f'Q4 2017 – Q1 2018

		bijoloġija “Do it Yourself” (DIY), inkluż l-esperimentazzjoni amatorjali, l-użu ta’ agenti bijoloġiċi u t-tekniki tal-inġinerija ġenetika barra mill-ambjenti tal-laboratorju u minn individwi mhux imħarrġa u r-riskji għall-bijosigurtà ¹⁹ .	
2.8	Il-pul ta’ detezzjoni CBRN tal-esperti mill-Istati Membri	Jigi estiż il-pul ta’ detezzjoni ²⁰ tal-isplussivi għal esperti CBRN bil-ħsieb li l-Istati Membri jingħataw sostenn pereż. biex jorganizzaw il-miżuri ta’ sigurtà b’avvenimenti ta’ skala kbira. L-attivitajiet tal-pul ta’ detezzjoni se jkunu ibbażati – fost affarijiet oħra – fuq il-materjal ta’ gwida żviluppat għall-protezzjoni tal-ispazji pubbliċi.	It-taħriġ għall-esperti tal-pul tad-detezzjoni – Q3-2018 bil-ħsieb li jkun operattiv fl-2019.
2.9	Jissahħu l-kapaċitajiet u n-netwerks ta’ sigurtà nukleari	Jigi promoss l-użu shiħ taċ-Ċentru Ewropew ta’ Taħriġ dwar is-Sigurtà Nukleari (EUSECTRA) għal taħriġ kongunt fid-detezzjoni radjoloġika u nukleari.	Fazi-2 tal-kampanja ta’ Taħriġ Doganali f’EUSECTRA li għandha tigi mnedija f’Q4-2017
2.10	Titjeb il-kooperazzjoni fil-qasam tal-forensika nukleari	L-ambitu u l-komprensività tal-kapaċitajiet tal-forensika nukleari jvarjaw b’mod sinifikanti, fejn hemm biss ftit Stati Membri bil-hila li jagħmlu analiżi dettaljata ta’ materjal nukleari u radjuattiv. Il-biċċa l-kbira tal-Istati Membri jkollhom jiddependu biss fuq kapaċitajiet bażiċi, li jiġu kkumplimentati minn dawk aktar avvanzati li jiġu offruti fost oħrajn miċ-Ċentru ta’ Ricerka Kongunta tal-Kummissjoni. Il-Kummissjoni se tkompli tizviluppa l-qafas legali (ftehimiet mal-Istati Membri) għall-użu ta’ dawn is-servizzi tal-Kummissjoni u sabiex tipprovdu taħriġ - kemm ġenerali kif ukoll avvanzat - lill-Istati Membri f’dan il-qasam.	Jigi żviluppat qafas legali għall-użu tas-servizzi tal-Kummissjoni fil-qasam tal-forensika nukleari – sa tmiem l-2018

19 Il-kits “do-it-yourself”, li huma kummerċjalment disponibbli, jagħmluha possibbli li jipproduċu mikroorganizmi ġenetikament modifikati. Il-progress f’dan il-qasam jista’ jwassal għal attakk jew kontaminazzjoni intenzjonali b’virusijiet jew batterji modifikati. Ara wkoll: Iċ-Ċentru Ewropew għall-Kontroll tal-Mard, Valutazzjoni Rapida tar-Riskju: Riskju marbut mal-użu ta’ kit “do-it-yourself” ta’ inġinerija tal-ġeni assoċjat ma’ CRISPR li jkun kontaminat b’batteriji patoġeniċi, <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-risk-related-use-do-it-yourself-crispr-associated-gene>

20 Il-pul ġie introdott fil-pjan ta’ azzjoni tal-UE tal-2015 kontra t-traffikar illeċitu u l-użu tal-armi tan-nar u l-esplussivi (COM(2015) 624 finali) bl-għan li l-Istati Membri jingħatalhom sostenn fil-qasam tad-detezzjoni tal-isplussivi.

OBJETTIV 3: IL-BINI TA' RABTIET INTERNI-ESTERNI AKTAR QAWWIJA U IMPENN FEJN TIDHOL IS-SIGURTÀ CBRN MA' SHAB KRUCJALI REĠJONALI U INTERNAZZJONALI TAL-UE

It-theddid ta' CBRN jistgħu jiġu kemm minn ġewwa kif ukoll minn barra l-Unjoni. Il-ħidma lil hinn mill-Unjoni kif ukoll il-bini ta' tishib aktar qawwi u rabtiet ta' sigurtà interni-esterni huma parti inerenti tal-istrategija tal-UE fil-ġlieda kontra t-terroriżmu u r-rabtiet ta' CBRN. L-appell għal “Unjoni aktar marbuta” bejn id-dimensjonijiet interni u esterni tal-politiki ta' sigurtà hija prijorità ċentrali fl-Istrategija Globali tal-UE²¹ u fil-kuntest tad-Dikjarazzjoni Kongunta bejn l-UE u n-NATO tal-2016.

Is-sigurtà CBRN jenħtieġ li tiġi integrata fl-azzjoni esterna tal-UE, permezz tal-iżvilupp ta' kapacitajiet f'pajjiżi terzi (notevolment f'pajjiżi ġirien), it-titjib tal-kooperazzjoni ma' shab strateġiċi kif ukoll organizzazzjonijiet internazzjonali speċjalizzati, bħal ma huma l-Interpol, l-IAEA, l-OPCW, fil-waqt li l-ħidma tkun imsejsa fuq l-impenn imgedded tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU biex it-terroristi ma jithallewx jakkwistaw armi tal-qerda massiva. Hemm ukoll il-ħtieġa li jiġu żviluppati rabtiet aktar mill-qrib bejn l-attivitajiet li jsiru fi hdan il-qafas taċ-Ċentri ta' Eċċellenza CBRN tal-UE. F'dan is-sens, jenħtieġ li tingħata prijorità lill-pajjiżi tal-vecinat tal-UE.

Il-Kummissjoni għalhekk qiegħda tifrex l-azzjonijiet ta' prijorità li ġejjin li għandhom jittiehdu f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Istati Membri u ma' partijiet involuti oħra.

Impenn		Azzjoni	Meta titwettag u l-perjodu
3.1	L-iżvilupp ta' kooperazzjoni ta' sigurtà CBRN ma' shab internazzjonali ċentrali, inkluż fil-kuntest tad-djalogi CT/Sigurtà	Tiġi approfondita l-kooperazzjoni ma' shab strateġiċi li għandhom esperjenza ta' CBRN: (1) tiġi skambjata informazzjoni dwar theddid u riskji CBRN; (2) jiġu skambjati l-aħjar prattiċi; (3) jsir taħriġ jew eżerċizzji. Jiġi diskussi fuq bażi regolari s-sigurtà CBRN fid-djalogi CT/Sigurtà ma' pajjiżi terzi rilevanti, bil-ħsieb li jiġu identifikati azzjonijiet possibbli ta' kooperazzjoni u ta' bini ta' kapacità.	Fil-kuntest tad-djalogu CBRN eżistenti, isir workshop dwar is-sigurtà tas-sorsi radjuattivi fl-Istati Uniti – Q2-2018 Il-workshop bejn l-UE u l-Istati Uniti dwar investigazzjonijiet kongunti kriminali u epidemjoloġiċi – Q4-2018 Jiġu mistiedna shab strateġiċi għal sessjonijiet iddedikati tal-Grupp

22 Vizjoni Kondiviza, Azzjoni Komuni: Ewropa aktar qawwi. Strategija Globali għall-Politika Esterna u ta' Sigurtà tal-Unjoni Ewropea. http://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

			Konsultattiv dwar is-Sigurtà CBRN, fejn dan ikun xieraq.
3.2	Tigi żviluppata l-kooperazzjoni man-NATO dwar kwistjonijiet relatati mac-CBRN	Issir hidma lejn kooperazzjoni aktar mill-qrib man-NATO f'rabta ma' pajjizi terzi, b'mod notevoli fl-oqsma ta': (1) l-iskambju ta' informazzjoni; (2) il-bini ta' kapaċità; (3) it-taħriġ; (4) l-eżerċizzji. Jiġu żviluppata sinerġiji man-NATO dwar kif tista' l-ġlieda kontra t-terroriżmu tibbenefika minn żvilupp ta' kapaċità ta' difiża fost affarijiet oħra fl-oqsma tal-inġenji tal-ajru mingħajr bdot abbord (<i>Unmanned Airborne Vehicle</i> - UAW) kif ukoll armamenti kimiċi, bijoloġiċi, radjoloġiċi u nukleari (CBRN). F'kooperazzjoni mal-moduli ta' taħriġ, imfassla apposta miċ-Ċentru ta' Eċċellenza CBRN, akkreditat min-NATO għall-ishab taċ-Ċentru ta' Eċċellenza CBRN tal-EU.	Workshop bejn l-UE u n-NATO – Q1/2-2018. Taħriġ komuni, pereż. fiċ-ĊtE CBRN akkreditat min-NATO (Q4 2017) bil-ħsieb li jsir fl-2018 / 2019/ 2020 2018, abbażi ta' tagħlimiet meħuda mill-ewwel sensiela ta' taħriġ komuni.
3.	Tigi żviluppata l-kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet internazzjonali speċjalizzati	L-EEAS u l-Kummissjoni se jimpenjaw ruhhom ma' organizzazzjonijiet multilaterali speċjalizzati (l-Interpol, l-IAEA, l-OPCW ²² , il-BEC ISU ²³ , l-UNODA ²⁴) sabiex jikkondividu l-aqwa prattiċi u jfittxu sinerġiji b'mod notevoli fil-qasam tal-kondiviżjoni tal-informazzjoni u l-bini ta' kapaċità f'pajjizi terzi.	Dawn l-organizzazzjonijiet jiġu mistiedna b'mod regolari fil-grupp konsultattiv tas-sigurtà CBRN kif ukoll għal taħriġ u eżerċizzji

OBJETTIV 4: JITTEJJEK L-GĦARFIEN DWAR IR-RISKJI CBRN

CBRN huwa qasam teknikament kumpless u li qiegħed jiżviluppa malajr, li jenħtieġ monitoraġġ mill-qrib. Bhalissa, l-għarfien espert CBRN huwa mferrex b'mod irregolari fi hdan l-Unjoni Ewropea, u mifruq madwar diversi atturi tal-gvern, akkademiċi u privati. Hemm bżonn ta' qafas li jhaddan l-UE kollha sabiex l-atturi differenti jingiebu flimkien, sabiex jinbnew shubijiet madwar dan is-setturi, ikomplu jiġu identifikati l-htigijiet u jiġu sfruttati l-benefiċċji tar-Riċerka tal-UE.

4.1 Il-holqien ta' netwerk ta' sigurtà tal-UE dwar is-CBRN

22 L-Organizzazzjoni għall-Projbizzjoni tal-Armi Kimiċi.

23 Il-Konvenzjoni dwar l-Armi Bijoloġiċi – l-Unità ta' Appoġġ għall-Implimentazzjoni.

24 L-Uffiċċju tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Affarijiet ta' Dizarm.

Sabiex titjieb il-koordinazzjoni fil-livell tal-UE, netwerk ta' sigurtà CBRN tal-UE jiġbor flimkien l-atturi kollha CBRN kemm fil-livell strateġiku (it-tfassil tal-politika) kif ukoll f'dak operattiv sabiex tingheleb il-frammentazzjoni tal-isforzi. Iġib flimkien l-Istati Membri, l-Istituzzjonijiet tal-UE u l-aġenziji rilevanti, u fejn ikun xieraq shab internazzjonali ċentrali u s-settur privat. In-netwerk se jkun jistrieħ fuq tliet pilastri: 1) grupp konsultattiv li jiġbor flimkien il-koordinaturi kollha tas-sigurtà CBRN tal-Istati Membri, 2) netwerk ta' sostenn li jkun magħmul miċ-ċentri eżistenti CBRN madwar l-UE u 3) ċentru ta' għarfien dwar is-CBRN li jiġi stabbilit fiċ-Ċentru Ewropew għall-Ġlieda Kontra t-Terroriżmu (ECTC) fil-Europol.

L-oġġettivi tiegħu se jkunu li (1) jinżamm fehim komprensiv u aġġornat tar-riskji CBRN li jkun ġejjin minn ġewwa u minn barra l-UE u li jingħata sostenn lill-formulazzjoni ta' politiki u inizjattivi biex jiġu indirizzati l-lakuni identifikati; (2) jiġu żviluppati l-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni fil-livell operattiv (pereż. l-iskambju ta' informazzjoni, l-iskambju tal-aħjar prattiċi); u (3) tiġi ffaċilitata l-kooperazzjoni ċivili-militari li jkunu ta' benefiċċji reċiproku.

Impenn	Azzjoni	Meta titwettaq u l-perjodu
4.1.1 Jiġi stabbilit Grupp Konsultattiv dwar is-Sigurtà CBRN tal-UE	L-Istati Membri jaħtru Koordinaturi ta' Sigurtà CBRN nazzjonali, bħala punti primarji ta' kuntatt fl-Istati Membri għall-implimentazzjoni tal-Pjan ta' Azzjoni CBRN tal-UE. Abbażi ta' dak li kien twettaq mill-grupp konsultattiv CBRN ta' qabel, li kien inholq taħt il-Pjan ta' Azzjoni 2010-2015, bil-mandat li ssir superviżjoni tal-implimentazzjoni tiegħu, il-Kummissjoni se tistabbilixxi Grupp Konsultattiv dedikat għid dwar is-Sigurtà CBRN tal-UE għall-iskopijiet tal-Pjan ta' Azzjoni preżenti, li jgħib flimkien il-Koordinaturi ta' Sigurtà CBRN tal-Istati Membri, il-Kummissjoni u l-aġenziji tal-UE rilevanti, is-Servizz Ewropew ta' Azzjoni Esterna u partijiet interessati oħra rilevanti, pubbliċi u privati li: (1) b'mod regolari jeżaminaw u janalizzaw it-theddid u r-riskji CBRN li jkunu qegħdin jevolvu (f'kooperazzjoni mal-INTCEN u l-Europol); (2) jiġu identifikati lakuni fil-prevenzjoni, id-detezzjoni, l-istat ta' thejjija u l-miżuri ta' reazzjoni dwar is-CBRN, u jagħtu pariri dwar inizjattivi godda ta' politika sabiex dawn il-lakuni jiġu indirizzati; (3) jagħmlu rendikont taċ-ċentri eżistenti ta' għarfien espert u jidentifikaw arrangamenti	Sa Diċembru 2017 għandha tithejja lista ta' koordinaturi fl-Istati Membri kollha. L-ewwel laqgħa tal-Grupp Konsultattiv għandha ssir sa Jannar 2018 u mbagħad minn żmien għal żmien (2-3 laqgħat fis-sena) wara dan L-ewwel analizi tal-lakuni ssir sa April 2018 u din għandha tiġi riveduta minn żmien għal żmien Skambju regolari u sistematiku ta' prattiċi tajba dwar riskji u lakuni identifikati L-ewwel rendikont ta' ċentri eżistenti ta' għarfien espert sa Mejju 2018.

		kollaborattivi sabiex jinkoraggixxu s-sinergiji u l-kumplimentarità.	
4.1.2	Il-holqien ta' netwerk ta' sigurtà tal-UE dwar is-CBRN	Fil-livell operattiv, Netwerk ta' Sostenn CBRN tal-UE li jkun magħmul minn ċentri ta' għarfien espert u ta' networks eżistenti CBRN ikun ta' kontribut lill-Grupp Konsultattiv dwar is-Sigurtà CBRN fi: (1) l-iżvilupp ta' struttura ta' sostenn espert tal-UE (f'kooperazzjoni mill-qrib mal-Europol) li tkun tista' tipprovdi gwida u pariri ukoll dwar kwistjonijiet tekniċi u xjentifiċi lill-Istati Membri u lill-istituzzjonijiet tal-UE dwar is-sigurtà CBRN, inkluż waqt inċidenti; (2) tiġi ffaċilitata l-identifikazzjoni u t-tixrid ta' prattiċi tajba, u tat-tagħlimiet meħuda; (3) jiġu kondivizi l-għarfien espert u l-komunikazzjonijiet ma' ċentri ta' eċċellenza CBRN eżistenti fl-Ewropa u barra minnha. Dawk l-Istati Membri li jkunu interessati jiġu mitluba biex sa Diċembru 2017 jidentifikaw l-istrutturi li jistgħu jkunu ta' kontribut għan-Netwerk ta' Sostenn CBRN tal-UE.	Il-Kummissjoni għandha tippubblika sejha għall-proposti ta' proġett CBRN taħt ISF-Police sa Ottubru 2017²⁵ Netwerk operattiv bis-shih li għandu jiġi stabbilit sas-sajf tal-2018
4.1.3	Il-Europol (ECTC) għandha tiżviluppa ċentru ta' għarfien dwar is-CBRN.	Il-Europol (ECTC) għandha tiżviluppa t-tim CBRN eżistenti tagħha f'ċentru ta' għarfien għas-sostenn tal-awtoritajiet tal-liġi u tal-infurzar dwar is-sigurtà CBRN, inklużi armamenti u theddid: (1) jiġu pprovduti prodotti analitiċi dwar theddid u inċidenti CBRN; (2) il-faċilitazzjoni tal-kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni (notevolment permezz ta' EBDS u ta' networks bħal ma huma EEODN²⁶) bejn atturi ta' infurzar tal-liġi u oħrajn (inklużi militari) kif ukoll man-network tagħha ta' shab internazzjonali; (3) jiġi organizzat taħriġ (f'kooperazzjoni mas-CEPOL); (4) jiġi pprovdut sostenn operattiv u jintuża l-	Isir l-aħjar użu minn kapacitajiet eżistenti tal-Europol sabiex jitjieb l-għarfien kollettiv dwar it-theddid CBRN Kondivizzjoni sistematika ta' informazzjoni relevanti ta' CBRN permezz ta' EBDS Jintuża l-għarfien esperti CBRN bħala assistenza għall-

25 Is-sejha għall-proposti tkun issostni l-implimentazzjoni ta' dan il-Pjan ta' Azzjoni kif ukoll il-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar il-protezzjoni tal-ispażji pubbliċi kif ukoll ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni dwar l-implimentazzjoni tar-Regolament 98/2013. Is-sejha tista' ssostni – fost affarijiet oħra - l-iżvilupp ta' struttura ta' appoġġ espert tal-UE jew networks reġjonali, li aktar tard ikunu parti min-Netwerk ta' Sostenn.

26 In-Netwerk Ewropew għat-Tnehhija ta' Mezzi Esplozivi (*European Explosive Ordnance Disposal Network* - EEODN) huwa netwerk ta' tekniċi b'għarfien dwar il-bombi u esperti CBRN, iġġestit mill-Europol. In-network jippermetti li l-membri tiegħu jikkondividu l-aħhar prattiċi u l-lezzjonijiet meħuda kif ukoll taħriġ komuni. EEODN jorganizza konferenzi kull sena flimkien ma' taħriġ.

		għarfien espert CBRN biex tiġi sostnuta l-investigazzjon ta' incidenti CBRN	investigazzjonijiet
--	--	---	---------------------

4.2 L-isfruttar tal-benefiċċji tar-riċerka tas-sigurtà tal-UE

L-isfruttar aħjar tar-riċerka dwar is-sigurtà tal-UE permezz ta' attivitajiet ta' tixrid tar-riżultati tar-riċerka, kif ukoll billi jiġi żgurat li l-attivitajiet ta' riċerka jkunu jissodisfaw il-ħtiġijiet operattivi fil-qasam tas-CBRN. Il-Kummissjoni se testendi l-ittestjar tal-apparat, tinkoraġġixxi l-armonizzazzjoni tal-istandards u ssostni l-iżvilupp ta' kapaċitajiet kondivizi permezz tal-pul ta' esperti ta' detezzjoni estiż tagħha.

Impenn		Azzjoni	Meta titwettaq u l-perjodu
4.2.1	Sostenn għad-disseminazzjoni u l-użu ta' riżultati tar-riċerka	Tkompli tiżviluppa l-Pjattaforma tal-Komunità tal-Utenti dwar Soċjetajiet Sikuri u Reżiljenti (CoU) li tiġbor riċerkatuti, dawk li jfasslu l-politika, rappreżentanti u prattikanti mill-industrija u l-SMEs inklużi dawk li joffru l-ewwel reazzjoni, sabiex ir-riżultati jiġu tradotti f'azzjoni prattika. Tiżdied id-disseminazzjoni ta' riżultati tar-riċerka u jiġi promoss l-iskambju ta' informazzjoni sabiex jitjieb id-djalogu fost l-atturi differenti, fil-qasam CBRN, u jiġi pprovdut aġġornament regolari rigward ir-riżultati tar-riċerka anki fil-kuntest tal-grupp konsultattiv dwar is-Sigurtà CBRN tal-UE, u n-netwerk ta' sostenn tiegħu.	L-ippjanar CoU għall-2018 mistenni li jiġi pprezentat f'Novembru 2017, u jkun ikopri 18-il workshop tematiku, inkluż sitt suġġetti relatati mas-CBRN bħal ma huma l-perikli kimiċi jew is-sigurtà tal-ilma. Il-workshops se jipprovdut aġġornament annwali dwar ir-riċerka li għaddejja, u attivitajiet ta' bini ta' kapaċitajiet, u jiġu identifikati l-prijoritajiet futuri Rapport ta' rendikont tal-proġetti H2020 li jkopru s-sejthiet tal-2014-2016 li għandhom ikunu ffinalizzati sa Diċembru 2017 Jiġu ppubblikati r-riżultati minn proġetti ta' riċerka CBRN permezz tan-netwerk ta' sigurtà CBRN tal-UE
4.2.2	Jiġu identifikati ħtiġijiet ta' riċerka	Jiġi żgurat li l-proġetti ta' riċerka jkunu ffukati fuq il-ħtiġijiet tal-utenti aħħarija fil-qasam CBRN	Djalogu kontinwu fid-diversi fora tal-UE, bħal ma hu l-grupp konsultattiv

	ulterjuri u jiġu indirizzati theddidiet CBRN emergenti	Jiġu prijoritizzati l-isforzi ta' riċerka sabiex: (1) jiġu pprovduti soluzzjonijiet dwar kif jistgħu jittaffew it-theddidiet CBRN, bħal ma hu il-UAS jew il-bio-hacking; (2) jittejbu l-kapaċitajiet tal-Istati Membri tat-tnaqqis tar-riskju ta' diżastru, minn thejjiġa/stat ta' thejjiġa, il-monitoraġġ għar-reazzjoni u l-irkupru.	CBRN, azzjonijiet godda taħt is-sejha Orizzont 2020 2017 Proġetti godda CBRN magħżula mis-sejha 2017, li jibdwu fi Q1-2018 Sejha ta' sigurtà CBRN għal proposti fi Q2-2018
4.2.3	Tiġi inkoraġġita l-armonizzazzjoni permezz ta' standardizzazzjoni u ċertifikazzjoni għal prodotti u sistemi ta' sigurtà CBRN	Jiġi estiż l-ittestjar ta' apparat ta' detezzjoni CBRN bil-ħsieb li jiġu proposti oqsma għall-istandardizzazzjoni. Din il-ħidma se tkun anki ta' għajjuna biex il-prattikanti jiġu infurmati dwar il-prestazzjoni tal-apparat u biex jiġi pprovdut taħriġ lill-esperti tal-pul ta' detezzjoni. Ikomplu l-attivitajiet ta' riċerka prenormattiva fi ħdan il-qasam tan-Netwerk ta' Referenza Ewropew għall-Protezzjoni tal-Infrastruttura Kritika ²⁷ tal-Kummissjoni bil-għan li jiġu żviluppati Ftehimiet ta' Workshop CEN ²⁸ ; Jiġu identifikati oqsma li fihom ikunu jistgħu jiġu mnedija mandati lis-CEN u jiġu mnedija sejhiet godda b'sostenn ta' standardizzazzjoni CBRN taħt Orizzont 2020.	Titjeb il-kapaċità tal-ittestjar tal-prestazzjoni ta' apparat ta' detezzjoni CBRN fl-Istati Membri u jiġu identifikati l-ħtiġijiet ta' standardizzazzjoni idonei għas-CEN sa tmiem l-2018. Sejhiet għal riċerka marbuta mal-istandardizzazzjoni fi Q2-2018 u Q2-2019

KONKLUŻJONIJIET

Fid-dawl tat-theddid li qiegħed jevolvi, hemm bżonn li l-Ewropa tiġbor ir-riżorsi u l-għarfien espert sabiex tiżviluppa soluzzjonijiet innovattivi, sostenibbli u effettivi. L-isforzi ta' kooperazzjoni madwar l-UE fil-linji mfissra f'dan il-Pjan ta' Azzjoni jistgħu jwasslu għal kisbiet sinifikanti fejn tidhol sigurtà u jwasslu għal riżultati tangibbli.

Il-proposti mfissra f'din il-Komunikazzjoni se jwittu t-triq għal kooperazzjoni aktar effettiva u ffukata fl-UE fil-protezzjoni, l-istat ta' thejjiġa u r-reazzjoni kontra theddidiet kimiċi,

- 27 In-Netwerk ta' Referenza Ewropew għall-Protezzjoni tal-Infrastruttura Kritika (*European Reference Network for Critical Infrastructure Protection* - ERNCIP) hija l-proġett kofinanzjat tal-Kummissjoni kkoordinat miċ-Ċentru Kongunt ta' Riċerka li għandu l-għan li jipprovdi qafas li fi ħdanu l-faċilitajiet esperimentali u l-laboratorji jiskambjaw l-għarfien u l-hila esperta li teżisti madwar l-Ewropa, li twassal għal protezzjoni aħjar ta' infrastrutturi kritiċi kontra kull tip ta' theddid u ta' periklu u għall-holqien ta' suq wieħed għal soluzzjonijiet ta' sigurtà. Tlieta fost il-grupp ta' ħidma jinvolvu ruħhom ma' theddid CBRN: ir-riskji kimiċi u bijoloġiċi fejn jidhol l-ilma għax-xorb; id-detezzjoni ta' aġenti kimiċi-bijoloġiċi fl-arja ġewwa l-bini kif ukoll ta' theddid radjoloġiku u nukleari għall-infrastruttura kritika.
- 28 Il-Kumitat Ewropew għall-Istandardizzazzjoni.

bijologiċi, radjologiċi u nukleari. Il-Kummissjoni thegħge lill-Istati Membri jieħdu vantaġġ mid-diversi opportunitajiet imfissra f'din il-Komunikazzjoni, u tistieden lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill biex japprovaw dan il-pjan ta' azzjoni u biex b'mod attiv jimpenjaw ruhhom fl-implimentazzjoni tagħha, f'kooperazzjoni mill-qrib mal-partijiet kollha interessati. Il-Kummissjoni se tagħmel analiżi tal-progress li jkun sar mhux aktar tard minn sentejn oħra.